

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (108) METAL·LÚRGICA (1). ELS ABELLÓ (1)

Fins ara els 32 suplementes d'històries de les nisagues familiars de la indústria terrassenca els havíem dedicat a la indústria tèxtil. En el present suplement hem aprofitat part d'un estudi que ens va demanar una institució local i hem fet una incursió en un altre sector industrial, si bé en aquest cas força proper al tèxtil, ja que el llinatge del qual tractem avui, el dels Abelló, va dedicar-se a la fabricació de maquinària tèxtil.

Els Abelló manyans o, més concretament, les màquines de la marca Abelló han estat durant un segle i mig un referent per a la indústria tèxtil llanera, especialment en el sector del cardatge de llana. La seva fama va transcendir més enllà de la península Ibèrica.

Va ser el 1820 quan Francesc Abelló i Ribalta, un jove serraller de Montblanc, es traslladà a Terrassa i establí un petit taller de manyeria per a la reparació de maquinària al carrer del Vall, xamfrà amb el carrer de la Rutlla. Francesc Abelló es casarà amb la terrassenca Ignàsia Bufí i Vilarrubí amb la qual tindrà sis fills, tres d'ells barons: Joan, Josep i Francesc, que es dedicaran al mateix ofici que el seu pare.

Quan Francesc Abelló va poder comptar amb l'ajut del seu fill gran, el Joan, el negoci progressà ràpidament i a més a més de reparar màquines es va dedicar a construir-ne de noves. Canviarà de local per un de més gran situat al carrer

TALLERES DE FUNDICION

y

CONSTRUCCION DE MAQUINAS

DE

JUAN E ISIDRO ABELLÓ

TARRASA

ESPECIALIDAD EN TODA CLASE
DE MAQUINARIA
DE LANA

de Sant Francesc, 18 -on actualment hi ha la seu del Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics-. En una data que no podem precisar, però pels volts de 1866, Francesc Abelló s'associarà formalment amb el seu fill Joan i el taller

adoptarà la raó social **Abelló i Fill**. Aquest nom es mantindrà fins a la mort de Francesc Abelló el 1871. Joan Abelló i Bufí, que també era soci de la filatura de Pere Màrtir Armengol, després del traspàs del seu pare, donarà una forta empenta al negoci metal·lúrgic. I, personalment, anirà agafant un notori prestigi d'expert en maquinària de filatura, fins al punt que la seva opinió serà altament considerada per tot el sector llaner de la península i àdhuc de fora d'ella. Cap a 1877, Joan Abelló s'associarà amb el seu cosí Isidre Abelló i Espinach i ambdós formaran la societat **Joan i Isidre Abelló**. El taller el situaran al carrer de Topete, xamfrà amb carrer de Viveret. Isidre Abelló va ser elegit regidor de Terrassa en les eleccions municipals del febrer de 1877 i per Reial ordre, el 14 de juny de 1879 fou nomenat alcalde de la ciutat, càrrec que exercirà fins al seu òbit el maig de 1880. Joan Abelló, mort el seu soci, s'associa novament amb una altra persona o persones, la identitat de les quals no hem pogut esbrinar, i adopta la raó social **Abelló i Cia**. El 1881 la casa Abelló suportarà una vaga del seu personal, i pocs anys després pateix una forta crisi que acabarà amb la fallida de la societat i la subhasta dels seus béns l'agost del 1889. Un any i escaig després d'aquest fiasco, el 8 de desembre del 1890 mor Joan Abelló i Bufí. La seva biografia encetarà l'obra de Ragon *Terrassencs del mil vuit-cents*, editada el 1933, i el seu nom serà recordat en el nomenclàtor de la ciutat.

La marca Abelló, però, no morirà. Francesc Abelló, germà del traspassat Joan Abelló, agafarà el relleu en la construcció de la maquinària i farà societat amb Joan Vallès i Tort, prenent la raó social **Abelló Vallès i Cia.**, amb taller al carrer de Baldrich, 84. La societat durarà fins als voltants del 1900, en què Vallès es separarà de la societat per seguir fabricant maquinària pel seu compte i amb altres socis.

Francesc Abelló, per la seva banda també continuarà construint màquines en els seus tallers del carrer de Baldrich, 101, ara, però amb la col·laboració del seu fill, Joan Abelló i Puig, i del seu nebot Josep Abelló i Roca, i adoptarà novament la raó social **Abelló i Cia**. L'1 d'octubre de 1905 morirà Francesc Abelló. La societat entre fill i nebot durarà encara uns anys fins al 1913 en què les divergències entre les dues branques Abelló dividiran l'empresa en dues. Això serà, però, ja tema del proper suplement.

RAFAEL COMAS